

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 18. decembar 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 18. decembra 2009.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM ZAHTEVU STANIŠIĆEVE ODBRANE
ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU**

Tužilaštvo:

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

Prevod

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 9. decembra 2009. godine, Stanišićeva odbrana je podnela zahtev kojim je tražila privremeno puštanje na slobodu Jovice Stanišića (dalje u tekstu: optuženi) u periodu od 16. decembra 2009. godine do 15. januara 2010. godine.¹
2. Dana 10. decembra 2009. godine, tužilaštvo se usprotivilo Zahtevu.²
3. Dana 14. decembra 2009. godine, na zahtev Stanišićeve odbrane, od dr Rowella je zatraženo da odgovori na pitanja strana u postupku i Veća u vezi sa Zahtevom.³ Istoga dana, Kraljevina Holandija je dostavila dopis u kojem je iznela stav u vezi s traženim pravnim sredstvom navedenim u Zahtevu.⁴ Dana 15. decembra 2009. godine, Stanišićeva odbrana je podnela dodatne garancije koje dala Republika Srbija (Dalje u tekstu: Srbija), kojima se podržava Zahtev.⁵

II. ARGUMENTACIJA

1. Stanišićeva odbrana

4. Zahtevom Stanišićeva odbrana traži da se optuženom odobri privremeno puštanje na slobodu u periodu od 16. decembra 2009. godine do 15. januara 2010. godine, ili na kraći vremenski rok koji Veće bude smatralo odgovarajućim.⁶ Stanišićeva odbrana traži privremeno puštanje na slobodu pod odredbama i uslovima koje Veće bude smatralo odgovarajućim kako bi se na najbolji način garantovao efikasan nastavak postupka nakon njegovog privremenog prekida.⁷

¹ "Hitni zahtev Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu sa javnim i poverljivim dodacima", 9. decembar 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtev), par. 5, 18.

² "Odgovor tužilaštva na Treći hitni zahtev Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu", 10. decembar 2009. godine (Dalje u tekstu: Odgovor).

³ Rasprava, 14. decembar 2009. godine, T.2623-2639.

⁴ "Dopis Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Holandije o privremenom puštanju na slobodu g. Jovice Stanišića", a4. decembar 2009. godine.

⁵ "Podnošenje dodatnog dokumenta od strane odbrane Zahtevu za privremeno puštanje na slobodu s javnim Dodatkom E", 15. decembar 2006. godine (u daljem tekstu: Dodatak).

⁶ Zahtev, par. 5, 18, Rasprava, 15. decembar 2009. godine, T.2734-2735.

⁷ Zahtev, par. 5.

Prevod

5. Stanišićeva odbrana tvrdi da je 22. jula 2009. godine, kao i 3. novembra 2009. godine Veće utvrdilo da su zadovoljene odredbe za privremeno puštanje na slobodu u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), tj. da će se optuženi, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, pojaviti na suđenju i da neće predstavljati pretnju ili opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice.⁸ Stanišićeva odbrana smatra da su okolnosti koje su postojale u tom trenutku i dalje iste.⁹ Pored toga, ona ističe da je Srbija potvrdila garancije koje je prethodno dala i kojima je potvrdila svoju obavezu da će obezbediti da se poštuju svi uslovi privremenog boravka na slobodu koje odredi Pretresno veće i da se očuva bezbednost i dobrobit optuženog tokom privremenog boravka na slobodi.¹⁰

6. Stanišićeva odbrana ističe "primetno i očigledno poboljšanje zdravlja optuženog od kada je započelo suđenje" i tvrdi da je "jasno iznet stav sadašnjeg lekarskog tima da bi kratak period privremenog boravka na slobodi bilo od koristi za optuženog i (stoga) ne bi ugrozio nastavak suđenja".¹¹

7. Stanišićeva odbrana iznosi plan lekarske nege i režima izveštavanja uspostavljenog uz saradnju Vojne medicinske akademije u Beogradu (dalje u tekstu: VMA) i tvrdi da VMA poseduje lekarsku stručnost i kapacitete da obezbedi kontinuitet lekarske nege optuženog, uključujući i sposobnost da obezbedi tzv. "bio-lekove".¹²

8. Stanišićeva odbrana takođe tvrdi da nije praktično da se u okviru ograničenja pismenih podnesaka potpuno obrade pitanja za prenošenje zdravstvenog režima iz Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) na VMA i da se modaliteti režima izveštavanja primenjuju preko VMA.¹³ Stoga Stanišićeva odbrana traži da dr

---

⁸ Zahtev, par. 3-4, 7. V. "Odluka po hitnom zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu", 3. novembar 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka od 3. novembra 2009), par 22, 24; "Odluka po hitnom zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojeće pauze u radu suda", 22. juli 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka od 22. jula 2009.), par. 17, 19.

⁹ Zahtev, par. 7.

¹⁰ Zahtev, par. 9, Dodaci A, B.

¹¹ Zahtev, par. 11.

¹² Zahtev, par. 12-13, Dodatak D, Prilog.

¹³ Zahtev, par. 14, 16.

Prevod

Ekhof, lekar koji podnosi izveštaj (dalje u tekstu: LPO), neposredno svedoči po tim pitanjima.¹⁴

9. Stanišićeva odbrana tvrdi da Veće treba da "ima na umu opštu dobrobit privremenog boravka na slobodi i prida [...] dužnu pažnju činjenici da period boravka na slobodi obično podiže moral optužene osobe i njeno fizičko i mentalno zdravlje".¹⁵ Ona ističe da se to posebno odnosi na privremeno puštanje na slobodu tokom božićnih praznika, koji su praznici religioznog i porodičnog značaja.¹⁶ U tom smislu, ona tvrdi da bi privremeno puštanje na slobodu optuženog tokom božićnih praznika moglo da pruži "neprocenjivu zdravstvenu dobrobit".¹⁷

10. Konačno, prilikom razmatranja prethodnih "različitih stepena nepoštovanja obaveza izveštavanja koje je odredilo Veće lekarima koji leče optuženog u Beogradu", Stanišićeva odbrana tvrdi da se nije tvrdilo ili dokazalo da je takvo nepoštovanje namerno ili ključno u nanošenju štete lečenju ili oporavku optuženog.¹⁸ Naime, ona tvrdi da je takvo nepridržavanje bilo minimalno, nenamerno i beznačajno.¹⁹

2. Tužilaštvo

11. Tužilaštvo potvrđuje da se u prethodnim prilikama optuženi vratio u PJUN bez ikakvog incidenta nakon što je prethodno privremeno boravio na slobodi.²⁰ Međutim, ono istovremeno tvrdi da postoje ubedljivi razlozi protiv odobrenja privremenog boravka na slobodi.²¹ Tužilaštvo tvrdi da je Veće odbilo dva prethodna zahteva Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu i da nema promena u okolnostima koje bi ukazivale na to da bi Zahtev u ovom trenutku trebao da bude prihvaćen.²²

---

¹⁴ Zahtev, par. 14, 16, 18.

¹⁵ Zahtev, par. 15.

¹⁶ *Ibid.*

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ Zahtev, par. 17.

¹⁹ *Ibid.*

²⁰ Odgovor, par. 8.

²¹ Odgovor, par. 2, 8, 29.

²² Odgovor, par. 1, 10, gde se poziva se na Odluku od 3. novembra 2009. godine i Odluku od 22. jula 2009. godine.

Prevod

12. Tužilaštvo tvrdi da "lični problemi" koje je samoinicijativno prijavio optuženi nisu adekvatni da bi opravdali privremeno puštanje na slobodu zasnovano na sveukupnim okolnostima.²³ Ono dodaje da razmera i stepen tih problema nisu definisani ni od strane LPO ni od strane Stanišićeve odbrane.²⁴ Takođe, značaj tih problema je snažno uzdrman mišljenjem LPO da oni ne sprečavaju optuženog da učestvuje u ovom postupku.²⁵ Tužilaštvo takođe tvrdi da LPO podvlači značaj neprekinutog lečenja i ostavlja Veću da utvrdi da li bi privremeno puštanje na slobodu ugrozilo nastavak suđenja.²⁶

13. Tužilaštvo ističe da ni LPO ni dr Petrović ne objašnjavaju na osnovu čega smatraju da bi se zdravlje optuženog popravilo tokom boravka u Beogradu. Slično tome, tužilaštvo tvrdi da mišljenje Stanišićeve odbrane da bi privremeno puštanje na slobodu tokom božićnih praznika i njegov boravak s mogli da imaju "neprocenjivu zdravstvenu dobit" nije potkrepljeno nikakvim lekarskim izveštajima.²⁷

14. Tužilaštvo naglašava da dolazi do konstantnog poboljšanja zdravstvenog stanja optuženog od kada se vratio u PJUN, da poboljšanje pokazuje efikasnost lekarske nege koju optuženi dobija u PJUN i iskazuje zabrinutost da, ukoliko bi optuženi bio privremeno pušten na slobodu, njegova nega ne bi bila dovoljna da obezbedi da on fizički bude dovoljno zdrav da može da učestvuje u postupku kada se suđenje nastavi.²⁸

15. Tužilaštvo smatra da se Veće ne može pouzdano osloniti na skorašnje tvrdnje da će optuženi i dalje biti pod tretmanom "bio-lekovima" ukoliko bi bio privremeno pušten na slobodu, pošto su takve informacije u suprotnosti sa svedočenjem pod zakletvom koje je nedavno dao jedan lekar sa VMA.²⁹ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da režim izveštavanja koji se sada predlaže Zahtevom jedino navodi lekare koji bi bili angažovani na lečenju

---

²³ Odgovor, par. 11.

²⁴ *Ibid.*

²⁵ Odgovor, par. 14.

²⁶ Odgovor, par. 13.

²⁷ Odgovor, par. 16-17.

²⁸ Odgovor, par. 5, 18-19, 21.

²⁹ Odgovor, par. 20.

Prevod

optuženog, a ne i doktore koji bi bili obavezni da vrše nezavisnu procenu njegovog zdravstvenog stanja.³⁰

16. Tužilaštvo se ne slaže sa Stanišićevom odbranom da je prethodno nepoštovanje obaveze izveštavanja od strane VMA bilo minimalno, nenamerno i beznačajno, i tvrdi da je ono, naprotiv, izazvalo značajno odlaganje prilikom ponovnog početka suđenja.³¹

17. Tužilaštvo se takođe snažno suprotstavlja direktnim kontaktima Stanišićeve odbrane sa LPO.³² Ono tvrdi da nije dolično da odbrana direktno komunicira sa "nezavisnim veštakom" kako bi izmamila mišljenje koje bi podržalo njen Zahtev, pošto takva komunikacija stavlja LPO u težak položaj i potencijalno kompromituje njegovu nezavisnost.³³ Tužilaštvo takođe ističe sugestivnu prirodu pitanja koje je Stanišićeva odbrana uputila LPO i činjenicu da LPO prilikom davanja svojih odgovora nije utvrdilo koliki je rizik da će zdravlje optuženog regresirati.³⁴

18. Tužilaštvo stoga traži da Veće izričito zabrani direktnu komunikaciju sa LPO bez ovlašćenja Veća i obaveštenja tužilaštvu.³⁵ Ono pored toga traži da Veće naloži Stanišićevoj odbrani da podnese zapisnik o svakoj *ex parte* komunikaciji sa LPO od početka suđenja.³⁶

19. Tužilaštvo traži da, ukoliko Veće smatra da treba odobriti Zahtev, pre toga treba da sprovede raspravu kako bi dobilo izjavu LPO po pitanju tvrdnje o tome u kolikoj bi meri zdravlje optuženog moglo da se pogorša tokom boravka na privremenoj slobodi.³⁷

20. Konačno, tužilaštvo traži odlaganje odluke u skladu s pravilom 65(E) ukoliko Veće odluči da odobri Zahtev.³⁸

---

³⁰ Odgovor, par. 23.

³¹ Odgovor, par. 24.

³² Odgovor, par. 2, 25.

³³ Odgovor, par. 26.

³⁴ *Ibid.*

³⁵ Odgovor, par. 27. 29.

³⁶ *Ibid.*

³⁷ Odgovor, par. 29.

³⁸ *Ibid.*

Prevod

III. MERODAVNO PRAVO

21. Pravilo 65 Pravilnika reguliše pitanje privremenog puštanja na slobodu. U relevantnim delovima, ono predviđa:

(A) Nakon što je pritvoren, optuženi može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga veća.

(B) Pretresno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu.

(C) Za puštanje optuženog na slobodu pretresno veće može odrediti bilo koje uslove koje smatra primerenim, uključujući polaganje kaucije i poštovanje uslova potrebnih da bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju i zaštita drugih osoba.

22. Uslovi navedeni u pravilu 65(B) Pravilnika su minimalne obaveze nužne da bi se odobrilo privremeno puštanje na slobodu. Veće u svakom trenutku zadržava diskreciono pravo da ne odobri privremeno puštanje na slobodu optuženog, čak i ukoliko se uverilo da su ispunjeni uslovi za to.³⁹

IV. DISKUSIJA

23. Po pitanju da li će se optuženi, ukoliko bude pušten na slobodu, vratiti na suđenje, Veće uzima u obzir ozbiljnost optužbi protiv njega, kao i trenutnu fazu postupka. Takođe, Veće poklanja dužnu pažnju činjenici da je optuženi izrazio nameru da se dobrovoljno preda Međunarodnom sudu⁴⁰ i da je tokom prethodnih perioda privremenog boravka na slobodi uglavnom poštovao uslove i odredbe koje je odredilo Veće.⁴¹ Konačno, optuženi

³⁹ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-AR65.3, "Odluka po Interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina", 1. mart 2007. godine; par. 5; "Odluka po žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i Zahtjevima za iznošenje dodatnih dokaza u skladu s pravilom 115", 26. juni 2008. godine, par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.7, "Odluka po Interlokutornoj žalbi Vujadina Popovića na Odluku po Popovićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu", 1. juli 2008. godine, par. 5.

⁴⁰ Odluka od 3. novembra, par. 21; Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 15; "Odluka po Žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu", 3. decembar 2004. godine, "Odluka o privremenom puštanju na slobodu", 26. maj 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka od 26. maja 2008. godine), par. 46; "Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojećeg sudskog raspusta", 10. juli 2009. godine. V. takođe "Odluka o privremenom puštanju na slobodu", 28. juli 2004. godine (dalje u tekstu: Odluka od 28. jula 2004. godine), par. 19-20.

⁴¹ V. Odluka od 3. novembra 2009. godine, par. 21; Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 15; Odluka od 26. maja 2008. godine.

Prevod

je pokazao spremnost da saraduje sa tužilaštvom davanjem nekoliko izjava.⁴² Pored toga, Veće uzima u obzir i pridaje odgovarajuću težinu garancijama koje je dala Srbija.⁴³

24. Iz tih razloga, Veće se uverilo da će se optuženi, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, pojaviti na suđenju.

25. Što se tiče toga da li bi optuženi, ukoliko bi bio pušten, predstavljao opasnost za neku žrtvu, svedoka ili drugu osobu, Veće napominje da nema indikacija da se optuženi mešao, ili bi se mešao u sprovođenje pravde. Kako je prethodno izneto, tokom prethodnih perioda privremenog boravka na slobodi optuženi se pridržavao odredbi i uslova koje je odredilo Veće.⁴⁴

26. Iz tih razloga, Veće se uverilo da optuženi, ukoliko bi bio pušten na slobodu, ne bi predstavljao opasnost po neku žrtvu, svedoka ili drugu osobu.

27. Prilikom razmatranja da li bi privremeno puštanje na slobodu bilo primereno u ovom slučaju, Veće je posebnu pažnju posvetilo svojoj obavezi da se izbegnu nepotrebni prekidi u toku suđenja. U tom smislu, ono je razmotrilo sveukupne okolnosti, uključujući ranu fazu postupka, dužinu i karakter prekida tokom koga se traži privremeno puštanje na slobodu, zdravstveno stanje optuženog i lekarsku negu koja mu je dostupna na VMA u Beogradu, kao i važnost za zdravlje optuženog neprekidnog toka efikasnog sistema izveštavanja koji je uspostavljen u Hagu.

28. Veće napominje da su lekarski izveštaji pokazali stalno poboljšanje zdravstvenog stanja optuženog tokom poslednjih nekoliko meseci tretmana u PJUN. Izveštaji govore o tome da njegovo fizičko stanje ne bi predstavljalo prepreku, bilo prisustvovanju postupku pod uslovom da se uključe određeni modaliteti navedeni u nekoliko prethodnih odluka Veća, bilo putovanja do Beograda ukoliko ne bi bilo potrebno da sedi više od tri sata.⁴⁵

---

⁴² V. Odluka od 3. novembra 2009. godine, par. 21; Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 15; Odluka od 26. maja 2008. godine, par. 46; Odluka od 28. jula 2004. godine, par. 16-18.

⁴³ Zahtev, Dodatak B.

⁴⁴ V. Odluka od 3. novembra 2009. godine, par. 23; Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 18.

⁴⁵ Zahtev, Dodatak C, "Izveštaj dr Eekhofa odbrani Stanišića od 20. novembra, tačka 1; Izveštaj dr Eekhofa Stanišićevoj odbrani od 2. decembra 2009. godine, tačka 1; Rasprava, 14. decembar 2009. godine, T. 2624-2625. v. npr. redovne lekarske izveštaje podnete Veću 28. jula, 4, 11, 18, 25, 26, 27. avgusta, 1, 8, 14, 15, 22. i 29. septembra, 6, 13, 20. i 27. oktobra 2009. godine, 3, 10, 17, 24, 30. novembra 2009. godine, 1, 7, 8.

Prevod

Smatra se da je psihološko stanje optuženog još uvek depresivno, ali se vidi jasno poboljšanje tokom poslednjih nekoliko meseci.⁴⁶ Veće takođe napominje da je optuženi po prvi put nedavno odlučio da prati postupak putem video-konferencijske veze iz PJUN.⁴⁷

29. Veće napominje da LPO tvrdi da:

što se tiče poboljšanja stanja njegovog duševnog zdravlja, g. Stanišić bi bio u mogućnosti da reši neke od svojih problema tokom svog boravka u Beogradu i stoga bi se njegovo duševno zdravlje poboljšalo.⁴⁸

Veće podseća da je dr Rodwell, lekar koji je privremeno menjao LPO i koji je nekoliko puta pregledao optuženog, preneo stranama u postupku i Veću ograničene informacije koje je imao u vezi s prirodom ličnih problema optuženog i dopunio je mišljenje dr Eekhofa rekavši:

Iz te perspektive, ja sam mišljenja da niko ne može da kaže da li će se njegovo stanje poboljšati ili pogoršati, i mislim da to nije medicinsko pitanje. Iz medicinske perspektive, sve što mogu da kažem je da li je on dovoljno psihološki sposoban da se bavi problemima i premda bih pre nekoliko meseci rekao da nije u stanju da može da se bavi tim pitanjima, sada bih rekao da jeste. Ne mogu Vam reći. Ne bih čak ni spekulisao da li bi to pomoglo ili ne bi pomoglo, ali bih pretpostavio da, imajući u vidu da je toliko oduševljen što će se na taj način baviti svojim problemima, mnogo je veća šansa da to uspe. Ukoliko bi izbegavao ovo pitanje, onda bi bila veća šansa da to ne uspe, dakle, u kombinaciji njegovog psihološkog stanja svesti, što je lekarska procena, i njegovog relativnog entuzijazma, što je opšta procena, rekao bih da postoji relativno dobra šansa da stvari krenu dobro, ali, na kraju, to je samo spekulacija.⁴⁹

Međutim, Veće napominje da dr Rodwell istovremeno ne isključuje mogućnost da se zdravstveno stanje optuženog može pogoršati dok bude na privremenoj slobodi u Beogradu.⁵⁰

---

i 14. decembra 2009. godine; Gastroenterološke izveštaje podnete 11. avgusta, 10. septembra 2009. godine i 5. novembra 2009. godine; "Drugu odluku o izmeni modaliteta suđenja", 1. septembar 2009. godine (dalje u tekstu: Druga odluka o modalitetima); "Corrigendum Druge odluke o modalitetima suđenja", 7. septembar 2009. godine (dalje u tekstu: Corrigendum Druge odluke o modalitetima).

⁴⁶ Zahtev, Dodatak, C, Izveštaj dr Eekhofa Stanišićevoj odbrani od 2. decembra 2009. godine, tačka 2; Rasprava, 14. decembar 2009. godine, T. 2624-2625, 2629. v. psihijatrijsku procenu optuženog podnetu Veću 31. avgusta, 28. oktobra 2009. godine. V. takođe redovne lekarske izveštaje podnete Veću 28. jula, 4, 11, 18, 25, 26, 27. avgusta, 1, 8, 14, 15, 22 i 29 septembra, 6, 13, 20. i 27. oktobra 2009. godine, 3, 10, 17, 24, 30. novembra 2009. godine, 1, 7, 8. i 14. decembra 2009. godine.

⁴⁷ Rasprave od 30. novembra, 1, 8, 9, 14. i 15. decembra 2009. godine.

⁴⁸ Zahtev, Dodatak C, "Izveštaj dr Eekhofa Stanišićevoj odbrani od 2. decembra 2009. godine, tačka 2. V. Zahtev, Dodatak C, "Izveštaj dr Eekhofa Stanišićevoj odbrani od 20. novembra 2009. godine, tačka 5.

⁴⁹ Rasprava, 14. decembar 2009. godine, T. 2624, 2632-2633, V. T. 2634-2635.

⁵⁰ Rasprava, 14. decembar 2009. godine, T. 2629, 2636-2637.

Prevod

30. Prilikom procene potencijalnog rizika da se zdravstveno stanje optuženog pogorša, Veće ima u vidu fizičko i psihološko stanje optuženog tokom njegovog poslednjeg perioda boravka na privremenoj slobodi u Beogradu. Optuženi je hospitalizovan na VMA u 15 prilika u periodu između 30. jula 2008. godine i 4. maja 2009. godine;⁵¹ nakon povratka u PJUN procenjeno je da nije bila potrebna ni jedna hospitalizacija. Lekarski izveštaj koji je Veće dobilo u to vreme takode spominje dodatni psihološki pritisak na optuženog koji je izazvan sukobom sa njegovim sinom.⁵² Zaključak dr Tarabara o nalogu Veća da ukine privremeni boravak na slobodi je bio:

[m]i smo bili više nego iznenađeni odlukom da se pacijent vrati u pritvorsku jedinicu u takvom stanju i da on započne s aktivnim učešćem u suđenju, pošto nismo sigurni da je on i dalje u stanju da se angažuje u takvim aktivnostima.⁵³

31. Veće takođe navodi mišljenje psihijatra koga je imenovao sud, koji je optuženog pregledao u martu 2009. godine tokom njegovog privremenog boravka na slobodi u Beogradu i koje je zaključio da:

Psihijatrijsko lečenje se pokazalo kao jako teško tokom perioda privremenog boravka na slobodi, kako u kućnom okruženju, tako i u periodu boravka u bolnici. Kliničko stanje g. Stanišića i krize koje su se obnavljale u psihosocijalnom okruženju su očigledno doprinele ovoj nesretnoj činjenici. Kao što je izgleda bio slučaj na početku depresije g. Stanišića, konkretna situacija u njegovom porodičnom krugu i (njegova percepcija) o položaju koji ima u srpskom društvu imali su veoma negativan uticaj po njegovu dobrobit i na stanje njegovog duševnog zdravlja.

[...]

sa psihijatrijske tačke gledišta, povratak u Scheveningen bi čak mogao korisno uticati na g. Stanišića jer će gotovo sigurno biti pošteđen uvrede po njegov ponos i možda i pretnje po njegovu bezbednost zahvaljujući udaljenosti od njegove matične zemlje.⁵⁴

32. Veće stoga smatra da je fizičko i psihičko stanje optuženog takve prirode da privremeni boravak na slobodi nosi rizik pogoršanja zdravstvenog stanja optuženog, što bi moglo da dovede do poremećaja u sudskom postupku. Po mišljenju Veća, postojanje takvog rizika snažan je argument protiv odobravanja Zahteva.

33. Veće takođe naglašava važnost redovnog, neprekinutog i transparentnog sistema izveštavanja o zdravstvenom stanju optuženog.⁵⁵ Veće u tom smislu ima u vidu da je u

⁵¹ V. izveštaj dr Tarabara, 4. maj 2009. godine.

⁵² Izveštaj dr Tarabara, 14. januar 2009. godine, str. 2.

⁵³ Izveštaj dr Tarabara, 4. maj 2009. godine, str. 2.

⁵⁴ Psihijatrijska procena optuženog podneta Veću 19. marta 2009. godine, str. 6-7.

Prevod

prošlosti bilo slučajeva različitog stepena nepridržavanja obaveza izveštavanja koje je Veće odredilo doktorima koji su optuženog lečili u Beogradu.⁵⁶ Sistem izveštavanja kakav je određen u ovom predmetu zasnovan je na redovnom izveštavanju Veću od strane nezavisnih, od suda određenih lekara koji nisu neposredno angažovani na lečenju optuženog,⁵⁷ zajedno sa svakodnevnim nadzorom aktivnosti optuženog u PJUN. Sistem izveštavanja je uspostavljen i funkcioniše u ovom slučaju otprilike sedam meseci, a tokom tog perioda Veće je dobijalo opšte lekarske izveštaje barem jedanput nedeljno, a svakih osam nedelja izveštaje od gastroenterologa i psihijatra koji su imenovani od strane suda. Povremeno, taj sistem izveštavanja je kombinovan sa ispitivanjem LPO u sudnici od strane Veća i strana u postupku. Obaveze sudskog postupka, a posebno stalne tvrdnje optuženog da nije u stanju da lično prisustvuje sednicama, nametnule su potrebu da se zadrži frekvencija izveštavanja kako bi Veće bilo u stanju da utvrdi odgovarajući raspored suđenja. Kako bi se održala sama suština ovog sistema tokom privremenog boravka optuženog na slobodi, on bi morao da se redovno pregleda, ne samo kod lekara koji bi vodili lečenje u Beogradu, već i od strane od suda imenovanog LPO i od suda imenovanih gastroenterologa i psihijatra, koji bi trebalo da podnesu svoj sledeći izveštaj tokom zimskog raspusta.⁵⁸ Potreba za efikasnim nastavkom sadašnjeg sistema izveštavanja od strane sudski imenovanog LPO i lekara specijalista je činjenica koja ne ide u prilog privremenom puštanju optuženog na slobodu.

34. Imajući u vidu sve sadašnje prethodno navedene okolnosti, pokušavajući da uspostavi ravnotežu između razloga za odobravanje privremenog puštanja na slobodu koje predlaže odbrana i mogućeg uticaja odobravanja Zahteva na budući tok suđenja, uključujući potencijalni rizik nepotrebnih prekida u postupku i shodno tome narušavanje delikatne ravnoteže uspostavljene nakon povratka optuženog u PJUN, Veće smatra da ne treba odobriti privremeno puštanje optuženog na slobodu

---

⁵⁵ V. Odluka od 3. novembra 2009. godine, par. 33.

⁵⁶ V. T. 1316 *et seq*; Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 23.

⁵⁷ V. "Odluka o početku suđenja i modalitetima suđenja", 29. maj 2009. godine. V. takođe "Odluka o izmeni modaliteta suđenja", 9. juni 2009. godine; "Druga odluka o modalitetima suđenja" i "*Corrigendum* Druge odluke o modalitetima suđenja". Veće u tom smislu napominje da je dr Petrović lekar koji vodi lečenje i da stoga ne može da ima ulogu nezavisnog lekara koji ne vodi lečenje, kao što to predlaže odbrana, v. Rasprava, 15. decembar 2009. godine, T.2734-2735.

⁵⁸ V. "Druga odluka o modalitetima suđenja", Dodatak A, par. 3.

Prevod

35. Konačno, Veće napominje da će pitanje primerenost kontakata između Stanišićeve odbrane i LPO biti razmotreno posebnom odlukom.

V. DISPOZITIV

36. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika veće

ODBIJA Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 18. decembra 2009. godine

U Hagu,

Holandija

[pečat Međunarodnog suda]